

ΜΟΥΣΑΓΙΟΣ ΝΕΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Φ. ΔΗΜΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κ. ΔΗΜΑ

Άριθ. φύλλου 4

Περιοδος Β'

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Σάββατο 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
1957

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:
«Λεοβίκος Τύπος»
Τηλέφ. 4 — 75
Τιμή φύλλου δρχ. 2

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΑΥΓΙΔΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Στὴν προσπάθειά μας νὰ συνδέ-
σουμε τὴν παλῆ την πνευματικὴν
Μυτιλήνη μὲ τὴ σημερινὴ καὶ
νὰ δώσουμε στοὺς νέους μας
κείμενα δυσεύρετα, δημοσιεύ-
σουμε παρκάτω ἵην σύντομη
βιογραφία τῆς Σαπφῶς γραμ-
μένη ἀπ' τὸν Ἐμ. Δαυΐδ.

Ζον

Ἡ Σαπφὼ ὑπῆρξε θῦμα τῶν
κωμικῶν ποιητῶν ὡς καὶ δὲ
Σωκράτης αλλ' ἐν ὥ τοιούτῳ
ἔξηγνισαν πάλιν ἐνώπιον τῆς
συνειδήσεως τῶν μεταγενε-
στέρων οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
Ξενοφῶν καὶ Πλάτων, ἐν τοῖς
αθανατοῖς ἔργοις τῶν δοπιῶν
ακτινοβολεῖ ἡ ἀληθῆς καὶ
πραγματικὴ εἰκὼν τοῦ μεγά-
λου φιλοσόφου, ἡ Σαπφὼ ἔ-
μεινε ὑπὸ τὸ βάρος τῆς συ-
κοφαντίας καὶ τῶν σκωμμά-
των, τὰ δόπια ἐξετόξευσε
κατ' αὐτῆς ἡ ἀχαλινωτοῖς καὶ
σκόλαστοῖς κωμωδία. Ἐν τῇ
μέσῃ καὶ νέα κωμωδία ἔξ ἔρ-
γα φέρουσι τὸν τίτλον «Σαπ-
φὼ» καὶ δύο τὸν τίτλον «Φά-
ων». Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν
καὶ ἄλλων ιῶν ἀπολεσθέν-
των δὲν εἶνε γνωστόν, διότι
ἐκτὸς τῶν τίτλων καὶ ἐλαχί-
στων ἀποσπασμάτων οὐδὲν
ἔτερον περιεσώθη ἀλλ' οὐδὲ
μία ἀμφιβολία ὑτάρχει. διότι
διεκωμωδεῖτο ἐν αὐτοῖς ἡ
Λεοβίλα ποιητρία διὰ τὸν ἐ-
ρωτικὸν οὐτοῖς ἐνθουσιασμὸν
καὶ παρωδεῖτο δὲ θρυλούμε-
νος αὐτῆς ἔρως πρὸς τὸν
Φάωνα. Ἐντεύθεν προῆλθεν
ἡ δυσφῆμια τῆς Σαπφοῦς κα-
τὰ τοὺς Ρωμαϊκοὺς χρόνους,
ὅτε τὰ ἥθη; ὡς γνωστόν, εἰ-
χον ἔτι μᾶλλον διαφθαρῆ. Ὁ
γραμματικὸς Δίδυμος κατὰ
τὴν ἐποχὴν τοῦ Κικέρωνος ἐ-
πραγματεύθη ὅπουδάζων τὸ
ζῆτημα, ἀν ἡ Σαπφὼ ἦτο ἐ-
ταίρα, δὲ Οράτιος ὅπαινισσε
τὰ ἀρρενωπὸν οὐτῆς ἥ-
θος (Epist. I 19,28), δὲ Οβί-
δος ἀποκαλεῖ αὐτὴν λάγνον
καὶ οὐδὲν ἄλλο διδάξασαν ἡ
γυναικείους ἔρωτας: Lesdia
quid dōcuit Sappho, nisi amar-
tia ruerat! (Trist. II 365) ἐκ
τῆς φράσεως δε τούτης τοῦ
Οβίδου προέκυψεν Ἰωάς καὶ

ἡ ἐναντίον πασῶν τῶν Λεοβί-
δων γυναικῶν ἐκφραζομένη
μομφὴ παρὰ τῷ Λουκιανῷ
(Διαλ. ἑταῖρ. 5, ἐρωτ. 8).

Ἄλλ' ἐν ὧ οἱ συκοφαντίαι
αὖται κατὰ τοὺς Ρωμαϊκοὺς
χρόνους ἡσαν γενικαὶ καὶ ἀδ-
ριστοι, ἔτι μᾶλλον ωρισμέναι
καὶ συγκεκριμέναι διετυπω-
θησαν κατὰ τοὺς χρόνους
τῆς Ἀναγεννήσεως ὅπο τῶν
νεωτέρων. Πρῶτος δὲ Domi-
tius Calderinus (1477) δια-
φείρας χωρίον τι τοῦ Ὁρα-
τίου (carm. II 13,24 25) καὶ
οὕτω παρερμηνεύσας αὐτὸ-
ἀπέδωκε τὰς σχέσεις τῆς
Σαπφοῦς πρὸς τὰς μαθητρ-
ας τῆς εἰς ἐλατήρια χυδαία,
εἰς δρμάς ἀσελγεῖς τὸ πα-
ράδειγμα δὲ αὐτοῦ ἐμιμήθη-
σαν δὲ Britannius, (1510), οἱ
έρμηνευταὶ τοῦ Ὁρατίου Lam-
binus, Torrentius, Cruquius
καὶ ἄλλοι.

(Ἡ Συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν «Λάμπρο»

Καθαρώτατον ἥλιο ἐπρομηνύσε-
της αὐγῆς τὸ δροσάτο ὑστεροῦ
στέροι, σύγνεφο, καταχνιά, δὲν ἀπερνοῦσε
τὸ οὐρανοῦ σὲ κανένα ἀπὸ τὰ
μέρη. Καὶ ἀπὸ κεῖ κινημένο ἀργοφυ-
σιδῆς τόπο γλυκὸ στὸ πρόσωπο τὸ ἀέρι,
ποὺ λές καὶ λέει μεσ' στῆς καρ-
διᾶς τὰ φύλλα γλυκειά ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος
μαυρίδα.

Δάφνες εἰς κάθε πλάκα ἔχουν οἱ
τάφοι, καὶ βρέφη ὁραῖα στὴν ἀγκαλιά
οἱ μαννάδες. Γλυκόφωνα, κυττῶνται ταῖς ζω-
γραφισμέναις εἰκόνες, ψάλλουν
οἱ φαλτάδες. Λάμπει τὸ ἀσῆμι, λάμπει τὸ χεν-
άπὸ τὸ φῶς ποὺ χύνουν οἱ λαι-
κάδες. Κάθε πρόσωπο λάμπει ἀπ' τὸ
γιοκέρι, οἱ χριστιανοὶ στὸ
χέρι.

Δ. ΣΩΛΩΜΟΣ

ΤΡΕΙΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΛΕΣΒΙΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Τοῦ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΛΙΓΕΡΗ

Κατὰ τὸν περασμένον αἰ-
ῶνα ἐκτὸς ἀπὸ τις ἑξέχυσες
πνευματικές φυσιογνωμίες
ποὺ ἐλάμπριναν στὸ Νησί
μας ὑπῆρχε καὶ δρκετός ἀριθ-
μὸς Λεοβίων, οἱ δοποῖ έχουν
ἐπιτελέσει ουβαρὸ ἔργο, στὰ
διάφορα μέρη ποὺ ἔχουν ξε-
νιτευθῆ, ὅπως στη Μολδοβίλα
χιλ., Ἀγίους Τόπους καὶ ἀλ-
λού. Τὸ ἔργο τους δύμας ἀν
καὶ δρκετά ουβορό έμεινε καὶ
τὰ μεγάλα ποσοστά ἄγνω-
κετημένα προνόμια, ἔναντι
τῆς προσπαθείας τῶν ἀντι-
προσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν
τῶν ἀλλων Ἐθνῶν, οἱ δοποῖ
οἱ ἐπεδίωκον νὰ ἐκτοπίσουν
τὸ Ἐλληνικὸν στοιχεῖον, ἐκ-
μετολλεύμενοι τὴν δυσμενῆ
θεοῖν εἰς τὴν δοποῖαν εὐρίσκε-
το τοῦτο, λόγω τῆς Ἐλληνι-
κῆς Ἐπαναστάσεως, δεδομέ-
νου διὰ τὴν δοποῖαν ἀποτε-
λούσε τοτε τμῆμα τῆς Ὁθω-
μανικῆς Αὐτοκρατορίας. "Ε-
τοί θά και τανοήσωμεν τὶς συ-
θῆκες· καὶ ω ἀπὸ τὶς δοποῖες
ἀγωνιζόταν τὸ Ὁρθόδοξο
(Ἡ συνέχεια στὴ 2α σελίδα)

·Ο «Ν. Μυτιληνίδος» εὑ-
χεταὶ στούς φίλους, συν-
δρομητὰς καὶ ἀναγνύ-
στας του

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

στο καὶ πάει σιγά σιγά νὰ
ξεχαστῇ.

Θά προσπαθήσω νὰ σᾶς
γνωρίσω τρεῖς Λεοβίους ποὺ
ζιεκρίθηκαν τὸν 19ον αἰώνα
στοὺς Ἀγίους Τόπους: 1)
Τὸ Βασιλικὸ Κάλφα Κομιῆ
νό τοῦ Μυτιληνίδο, 2) Τὸν
Σκευοφύλακα τοῦ Π. Τάφου
Σερσφείμ, τοῦ Λεοβίου καὶ
τὸν Μέγα Δραγουμάνον τοῦ
Π. Τάφου Ἰννοκέντιου.

·Αλλὰ δπως διὰ νὰ προ-
βληθῆ ἐν τοῖς οἰκικοῖς ἔργο σ-
πατοῦνται τὰ ἀνάλογα σκη-
νικά, διὰ νὰ δημιουργηθῆ τὸ
περιβάλλον καὶ ἡ ἀτμόσφαι-
ρα μέσα στὴν δοποία ἐξελίχθη-
σαν τὰ γεγονότα, ἔτσι καὶ
για νὸ σχηματίσωμεν τὴν
πραγματικὴ ἐννοια τῆς δρά-
στεως, τῶν προσαναφερθέντων
τριῶν Λεοβίων καὶ ἐκτιμηθῆ
ἀναλόγως τὸ ἔργο τους, χρει
άζεται μια μικρὴ εἰσαγωγὴ
διὰ νὰ μπούμε στὸ περιβάλ-
λον καὶ στὸ κλῖμα ἐκείνης
τῆς ἐποχῆς.

Θά πρεπει ἐκκινῶντας ἀπὸ
τοὺς χρόνους τῆς Ιδρύσεως
τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας,
νὰ φθάσωμεν στὸν περοσμέ-
νο αἰώνα, κατὰ τὸν δοποῖον
ἢ Ἀγιοταφητικὴ Ἀδελφότης
ἀγωνιζόταν, νὰ διατηρήσῃ τὰ

Τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς
στὴν ἀδιστούργηματικὴ ἀπό-
δοση τοῦ Κ. ΠΑΛΑΜΑ.

Κύριε, γνωτὰ μάρτυρα, πολλά,
θεοί, τὰ κρίματά μου...
Μά. ω Κύριε, πῶς η θεότη σου
μιλᾶ μεσ' στὴν λαρδιά μου...

Κύριε, φροτοῦ σὲ κρύψη,
λουλούδια ἀπὸ τὴν δροσανήγη
πολλὰ ἀπ' τῆς λαρείας τὴν τοίσθι-
αν πηγὴν φέρω μῦρα.

Ολισθαὶ μὲ δέρνει ἀκολασίας,
σκοτάδι ἀφέγγαδο, ἀναστρώ μὲ
ζωνει, τὸ φυνάδι τῆς ἀμαρτίας, φοτιά
μὲ καίει μὲ λυώνει..

Ἐσύ πων αὐτὸν τὰ πέλμα τὰ γερά,
τὰ ψιφώνεις γέφη.. — πάρε τα, Ἐ-
ρωτά μου καὶ εἶνε ποτάμα φλογερά

τὰ δάκρυνά μου.
Τὸ ἀδραντά σου πόδια, βασιλή
μου εσύ, θά σκύψω καὶ θά τα

φιλήσω καὶ μὲ τῆς πεφαλῆς μου τὰ μαλ-
λιά τὰ σφινγγίσω..

Τὸ ἀκοντενέ Εἴνα μεσ' στὸ δε-
λινὸ τῆς Παράδεισος φῶς, τὸ ἀντι-
χειράνεις, κρουτήρια πονῶν!
Σάση, ξέρεις κανει!...
Ψυχοποστή, η ἀμαρτίας μου λασ,
τὸ μεσδιάλυτα πονός θά εξιαλνη;
Αμέτρητά σου τὸ ἔλεος, ο Θεός,
ἄβυσσο η κρίσι!

ΤΡΕΙΣ ΛΕΣΒΙΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)
Πατριαρχεῖο Ιεροσολύμων νὰ κρατήσῃ τὴν ἀπὸ παντοῦ βαλμένη θέσι του, μὲ μόνο δπλο τὴ βαθειὰ πίστη, χωρὶς κανένα κοσμικὸ στήριγμα μέσα στὴν ἀπέραντη καὶ πανσχυρη τὸτε Τουρκικὴ Αὐτοκρατορία.

Ἡ Ἑλλάδα τότε ξεσηκωνόταν γιὰ τὸ μεγάλο ἀγῶνα τῆς ἀπελευθερώσεως της, πρᾶγμα ποὺ μεγάλωνε τὶς δυσχέρειες τοῦ Πατριαρχείου διότι ἡ πύλη μὲ καχυποψία καὶ δυσμένεια ἔβλεπε κάθε Ὀργανισμὸ διοικούμενο ἀπὸ Ἑλληνος.

Τὰ ἄλλα δὲ Χριστιανικὰ "Ἐθνη ἔχοντας πίσω τους ἰσχυρὲς καὶ πλούσιες Κυβερνήσεις μὲ ἐπιτηδίους διπλωμάτας, δὲν ἀφῆναν καμμιὰ περίστασι νὰ μὴν ἀφαρπάσουν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Πατριαρχεῖο προνόμια καὶ θεοεις.

"Οταν τὸ 133 μ.χ. ὁ Ἀδριανὸς κατώρθωσε νὰ ἐπιβληθῇ στὴν Παλαισίνη καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν Ιερουσαλήμ ἀπὲ γόρευσε τὴν εἰσόδο σ' αὐτὴν τῶν Ιουδαίων μὲ τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου.

Τὴν νέαν πόλιν τὴν ὅποιαν οἰκοδόμησε στὰ ἐρειπια τῆς Ιερουσαλήμ ὀνόμασε Αἴλια Καπιτωλία ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Αἴλιου Ἀδριανοῦ καὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Καπιτωλίου Διός.

Ἡ νέα πόλις κατοικεῖτο ἀπὸ Ρωμαίους καὶ Ἐθνικούς.

"Ηρχισαν δὲ νὰ ἐγκαθίστανται καὶ Χριστιανοὶ οἱ ὅποιοι δργανῶνται σὲ Χριστιανικὲς Κοινότητες καὶ ἐκλέγουν καὶ Ἐπίσκοπο τὸν Ἐπίσκοπο Αἴλιας. Ἀπὸ τὸ 326 δῆμος ποὺ ἐπεσκεύθη τὴν Ιερουσαλήμ ἡ Ἀγία Ἐλένη, ἀνεῦρε τοὺς Ἀγίους χώρους καὶ ἔκτισε ἐπ' αὐτῶν τοὺς λαμπροὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς ναούς, ἀρχίζει ἡ εύρεια ἐκεῖ συρροὴ τῶν Χριστιανῶν. "Οταν δὲ κατὰ τὰ μέσα τοῦ τετάρτου οἰδινος ὁ Ἀγιος Ἰλαρίων εἰσήγαγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο τὸν Κοινοβιακὸ βίο βρῆκε στὴν Ιερουσαλήμ γόνιμο ἔδαφος καὶ ἡ Ἀγιοταφήτικη Ἀδελφότης ἀπετέλεσε στὸ πέρασμα τὸσων αἰώνων τὸν ἀκολυθὸ φρουρὸ καὶ θεματοφύλακα τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχείου.

Πῶς ἀρχικὰ δημιουργήθηκε καὶ πῶς ἔξελιχθη ἡ Σιωνίτης Ἐκκλησία μᾶς τὸ δίδει παραστατικάτα μὲ λίγα λόγια, ὁ Ἀείμνηστος Μελέτιος Μεταξάκης ὁ μετέπειτα Οἰκουμενικὸς Πατριαρχῆς Κωνσταντινουπόλεως στὸ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

Τὸ πρῶτο ἔρωτημα στὸ διόρομεῖα καταργοῦνται καὶ ποῖο ἔχομε νὰ ἀπαντήσωμε, κατόπιν ἔρωτήσεων ὀναγνωστῶν μας εἰναι τὸ ἔξῆς:

α) Ὑπῆρχε ἐλληνικὸ Ταχυδρομεῖο στὴ Μυτιλήνη κατὰ τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἐλλάδος;

β) Απαντῶμεν: α) Ἀπὸ τὰ 1835 τὸ μικρὸ Ἑλληνικὸ Κράτιος προσεπάθησε καὶ ἐπέτυχε νὰ ἔχῃ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς υποδούλους ἀκόμη Ἑλληνας. Γιὰ τὸν ὥκοπόν συτὸν οἱ πρόξενοι τῆς Ἐλλάδος διηύθυναν καὶ τὰ λεγόμενα «διανεμητήρια», τὸ δὲ σ) π' Ἀνατολὴ εἶχε διατεθῆ γιὰ τὴν μεταφορὰ ταχυδρομικῶν σάκκων. Τὸ πλοϊο προσήγιζε, Χίο — Σμύρνη καὶ στὴν Μυτιλήνη, ἔκτελωντας ἔται τὴν ἐπικοινωνία τῆς ὑποδούλου καὶ ἐλευθέρας Ἐλλάδος. Στὰ 1849 συστηματοποιήθηκαν τὰ πράγματα καὶ ἔγινε Ταχυδρομεῖο τακτικὸ στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐγένετο δημοσία πρὸς τὶς ἄλλες πόλεις, ἔκτος ἀπὸ τὴ Σμύρνη κ.α. Ἡ Μυτιλήνη παρασμένει στὴν παλαιὰ κατάσταση. Μιὰ διακοπὴ γίνεται στὰ 1854 λόγω τοῦ πολέμου καὶ στὰ 1881 τὰ ταχυ-

δρομεῖα καταργοῦνται καὶ τοῦτο διότι δ στρατός μας δτὸν εἰσῆλθεν τὸ ἔτος ἐκεῖνο στὴν Θεσσαλία κατήργησε τὰ τουρκικά. Οἱ Τουρκοὶ ἀπήντησαν μὲ τὴν κατάργηση τῶν ἑλληνικῶν στὴν Τουρκία καὶ δ τότε πρωθυπουργός Κουντουριώτης ἀπὸ φόβο γενικωτέρων ταραχῶν διέταξε καὶ ἐκλεισε τὸ Κεντρικὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Κατόπιν τὰ ἑλλην. ἀτμόπλοια Πανελλήνιου καὶ Ἀχαϊκῆς ἐπερναν ταχυδρομεῖο. Τὰ πρῶτα τέλη μεταξύ Μυτιλήνης καὶ Ἀθηνῶν ἦσαν δραχ. μία.

β) Διάβασα μᾶς γράφει ἀναγνωστὴς μας, πινακίδα μὲ τὴ λέξη «μαρτύριο» στὸ βουναράκι τοῦ Μακρύ γιαλοῦ. Τὶ σημαίνει;

Απαντῶμεν: β) Πρόκειται ἐδῶ γιὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ ιστορία. Ἡ λέξη μαρτύριο θὰ διασταλῇ στὴ σημασία της: «Μαρτύριο» εἶναι τὰ βασανιστήρια τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπὸ ἐδῶ καὶ διθάνατός των. Ἄλλα καὶ «μαρτύρια λέγονται αἱ Ἐκκλησίες ποὺ χτίσηκαν πάνω στοὺς τάφους μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας ἡ μέρος δημοσίας έτεθησαν τὰ λέιψανά των, ἀφοῦ ἐγένετο ἀνακομηδὴ λειψάνων ἀπὸ τὶς κατακόμβες. Συνήθως οἱ Ναοὶ αὐτοὶ μαρτύρια ἦσαν σὲ σχῆμα Στρυροῦ ἢ καὶ πολυγωνικοί. Τὸ μαρτύριο τοῦ Μακρύ γιαλοῦ εἶναι τὰ πρωτοχριστιανικῶν χρόνων, τόφος ἀγίου ἀνδρὸς ποὺ δὲν ξεύρουμε καὶ ἀσφαλῶς θὰ εἶχε καὶ ἐκκλησάκι ἀπὸ πάνω σὲ σχῆμα σταυροῦ διότι καὶ τὸ μαρτύριο εἶναι αὐτοῦ τοῦ σχήματος.

ΧΟΡΟΣΠΕΡΙΣ ΣΤΟ ΣΑΡΔΙΤΖΑ

Τὴν Τρίτην 10ην μ.μ. ἡ Δ)νσις τοῦ Ξενοδοχείου «Σάρλιτζα» διοργανώνει χοροσπερίδα πρὸς τιμὴν τῶν φιλοξενουμένων ἐν τῇ Νήσῳ μας Ιατρῶν εἰς τὴν ὅποιαν προσκαλούνται νὰ συμμετάσχωσι καὶ μέλη τῆς Κοινωνίας μας.

ΔΥΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΜΑΣ

Απὸ τοῦ ἐπόμενου φύλλου μας ἀρχίζομε νὰ ἐφαρμόζουμε τὶς ἔξῆς καινοτομίες:

α) Καθιερώνομε «Στριλή θεμάτων ἐκλογῆς ἀναγνωστῶν». Ὁ καθένας ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀναγνωστριές μας μπορεῖ νὰ μᾶς ζητήσῃ νὰ πραγματευθοῦμε θέμα τῆς ἐκλογῆς των. Τὸ θέμα δῆμος πρέπει νὰ εἶναι μέσα στὴ γραμμή τοῦ περιοδικοῦ, Ιστορικό, λαογραφικό μὲ Λεοβιακό περιεχόμενο.

β) Στριλή «Ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων». "Οπως παραπάνω κάθε ἀναγνωστὴς ἡ ἀναγνωστριά, ἡμπορεῖ νὰ μᾶς ἔρωτα καὶ νὰ τοὺς ἀπαντῶμεν σὲ Ιστορικά καὶ λαογραφικά θέματα, Λεοβιακά, ζητῶντας μας πληροφορίες, στὶς ὅποιες θὰ ἀπαντῶμεν διὰ τῆς στήλης: «Ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις».

Τὰ θέματα καὶ στὶς δυὸ παραπάνω περιπτώσεις μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ γενικοῦ Αἰολικοῦ ἐνδιαφέροντος.

«ΝΕΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΣ»

Τσιτορικό, Λαογραφικό καὶ Φιλολογικό Εβδομαδιαίο Περιοδικό.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Δήμων Κοινων. ἐτησία δρ.	150
Ἀνων. Έταιρ. ἐτησία δρ.	200
Τραπεζῶν	200
Ίδιωτῶν	100
* οξάμηνος	50
* τρίμηνος	25
Τιμὴ φύλλου δρχ.	2

Υπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης καὶ Προϊστάμενος Τυπογραφείου συμφώνως τῷ Νόμῳ Φωτῆς Δήμῳ Γ. Βοστάνη 8.

ΛΕΣΒΙΑΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΛΑΜΠΡΙΑΤΙΚΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Πολλά μπορεῖ νὰ γραφοῦν γύρω στὸ Πάσχα, τὶς ουνή θειες, τὶς προλήψεις καὶ δοξασίες ἀκόμα τοῦ λαοῦ, μὲ γενικό χαρακτῆρα, καὶ τέτοια εἶναι γιὰ τὴ καταγωγὴ τῆς γιορτῆς, τὰ ἔθιμα τῶν αὐγῶν καὶ τοῦ Πάσχα καὶ ἄλλα, θὰ συγκεντρώσωμε, δια μποροῦμε τοπικὰ γιὰ τὴ Λέσβο, κεῖνα ποὺ ἔχουν τοπικό χαρακτῆρα καὶ χρῶμα, διποὺς τὰ εἴδαμε καὶ τὰ ζήσαμε. Καὶ πρῶτα στὸ καθαρὰ θρησκευτικὸ τομέα. «Ο καθένας πρέπει νὰ λειτουργηθῇ καὶ νὰ κοινωνήσῃ. Παλαιότερα δύμας τοῦτο ἐπρεπε νὰ συνοδεύεται μὲ τὰ «λαμπριάτικα». (Τὰ λαμπριγιάτ' κατ) δηλαδὴ τὰ καινούργια ροῦχα καὶ τὰ παπούτσια. «Ἄλλοτε, ἥταν ἀπαραίτητο καὶ τὸ «ψαθάκι» καὶ τὸ ἀσπρό πανταλόνι στὴ Μυτιλήνη.

Τὸ κερὶ τῆς Λαμπρῆς λέγεται «ἀναστημένο» καὶ στὰ παληά, ὅταν γύριζαν ἀπὸ τὴν εκκλησιά, κάμανε μὲ τὴ καπνιὰ τὸν «Σταυρό» στὴν εἰσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Τὸ κάνουν ἀκόμα στὸ μέρος διποὺ ἥταν κρεμασμένο καὶ τὸ πέταλο καὶ τὸ καλαμένιο σταυρουδάκι ποὺ ἥταν «ξόρκι» γιὰ κάθε κακό. «Ολα μαζὶ ἥσαν βέβαια κάτι τὸ πιὸ δυνατὸ ἀντιμαγικό.

Πηγαίνοντας στὴν Εκκλησιά εἶχε δικαθένας μαζὶ του: Κόκκινα αύγα «γιὰ νὰ τὰ αναστήσῃ», τὸ λουλούδι ποὺ πήρε ἀπὸ τὸν ἑπιτάφιο καὶ τὸ κερὶ τῆς Μ. Παρασκευῆς. Ήταν καλὸ νὰ φυλαχτῇ τὸ ἀναστημένο αύγο στὰ «εἰκονίσματα» διποὺς καὶ τὸ λουλούδι τοῦ ἑπιταφίου.

Μιὰ δοξασία ἥταν καταβαθμα στὴν ψυχὴ τοῦ Λαοῦ. Πῶς διποὺς πεθαίνε τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα πήγαινε στὸ Παράδεισο.

Στὰ ἔδιμα: Διατηρούντανε ἡ κατάργηση κάθε χαιρετισμοῦ καὶ στὴ θέση αὐτῆς ἐμπαινε τὸ «Χριστός ἀνέστη» καὶ ἀπάντηση: «Ἄληθῶς ἀνέστη. «Ἐτοι καλημεριζότανε οἱ παληοὶ ἐπὶ πενήντα ἡμέρες.

Τὸ τσούγκρισμα τῶν αὐγῶν χωρὶς νὰ εἶναι βέβαια μοναδικὸ ἐδῶ, ἥταν ἔθιμο, μὲ τὸ Χριστὸς ἀνέστη νὰ τσουγκρίσουν τ' αὐγὰ τῶν ἔχθροι καὶ φίλοι.

Στὸ ἔθιμο τοῦ ἀμνοῦ θὰ σημειωθῇ πῶς στὴ Λέσβο δέν υπῆρχε τὸ ἔθιμο τοῦ ὄβελια. «Ἐδῶ τὸ ἀρνὶ ἥταν φουρνι-

στὸ. Ὁ ὄβελιας γινότανε στὰ χωριά, στὰ παναγύρια τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, κι' αὐτὸς ἀπὸ δρισμένες παρέες ποὺ συνδιασκεδάζανε.

Τὰ λαμπριάτικα πανηγύρια, ἐπερναν — ἔτοι ἥταν — μιὰ πιὸ γιορτασικὴ ὄψη, Κι' αὐτὰ ἥσαν γιὰ τὴ Μυτιλήνη, τῆς Λαγκάδας, διποὺ καιγότανε διόπιστος, τῆς Παναγίας τοῦ Κάστρου.

Πανηγυρικὰ ἥταν καὶ ἡ δεύτερη ἀνάσταση τῆς Μητροπόλεως, μὲ τὸ μοναδικὸ ἔθιμο τοῦ ποτηριοῦ τοῦ κρασιοῦ, ποὺ ἀφοῦ ἔπινε διεσπότης τὸ ἔριρχνε στὸ πλῆθος καὶ διποὺς τὸ ἔπιανε, ἐπερνε γενναῖο μπαξίσι. Τὴν ἓδια ἡμέρα ἐπρεπε νὰ περάσουν ὅλοι ἀπὸ τὴ Μητρόπολη νὰ φιλήσουν τὸ χέρι τοῦ Δεοσπότη καὶ νὰ πάρουν τὸ «αύγο τους» πλούσιοι καὶ φτωχοὶ.

Θὰ σημειωθῇ καὶ ἡ δεύτερη ἀνάσταση τοῦ Ἀκλείδιου ποὺ ἥταν πανηγυρικὴ καθὼς καὶ ἡ γιορτὴ στοῦ Κουρτζῆ.

Πιὸ ἔξω βγαίνοντας θὰ ὄμειώσωμε τὸ ἴδιατερο χαρακτηριστικὸ τῶν πανηγυριῶν τὸ στόλισμα τῶν ἑκκλησιῶν μὲ μυροίνες καὶ χαρτάκια πολύχρωμα σὰν σημαιούδες ποὺ δὲν ἔπαινε νὰ γίνεται καὶ τώρα.

«Ἐνα παλαιὸ λαϊκὸ τραγουδάκι ἔλεγε:

Μυροίνη χρυσοπράσινη τῆς Ἑκκλησιᾶς στολίδι χωρὶς ἔσε δὲν γίνεται κανένα πανηγύρι...

Καὶ πραγματικὰ ἔτοι ἥταν κ' ἔτοι ἀκόμα γίνεται.

Θὰ θυμηθῶ ἀκόμα ἔνα λαϊκὸ τραγουδάκι ποὺ τὸ ἐφαρμόζανε ὅλοι οἱ πανηγυριστές στὴ πράξη:

«Οταν ἡ γῆς κ' διούρανδες Χριστὸς ἀνέτη κάνει καὶ κελαΐδηση τὸ φιλί στὸ στόμα σὰν τραγούδι καὶ ἡ ἀγάπη στὴ καρδιὰ ριζώνεται καὶ πιάνει...

«Ἡταν τὸ τραγούδι τοῦ λουλουδιοῦ τῆς λαμπρῆς: Τότε γεννᾶ κι' ἡ Πασχαλιά τὸ πρῶτο τῆς λουλούδι.

«Ἄς ποδμε ἤμως καὶ μερικὲς λαμπριάτικες παροιμίες: ποὺ ἔχουν θέμα τὴ Λαμπρῆ:

Γιὰ τὸν κακομάθημένο: Κάθα μέρα ἐν εἶνι Λαμπρῆ. «Ἐν εἶνι πάντα—πάντα λαμπρῆ.

Γιὰ τοὺς λίγο θρηκευομένους: «Κάθι λαμπρὴ μιταλαβαῖν» ή «κάθι λαμπρὴ πα-

(Ἡ συνέχεια στὴ 4 σελίδα)

ΗΛΕΣΒΟΣ ΚΑΙ ΛΗΜΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1886

Κατὰ τὸ ἐπισημό ημερολόγιο τῆς Τουρκικῆς Νομαρχίας 'Αρχιπελάγους =

Α'

«Ἐχομε ὑπ' ὄψη μας τὸ ἐπισημό ημερολόγιο τῆς τότε Τουρκικῆς Νομαρχίας 'Αρχιπελάγους τοῦ 1886, ὃπου ἀναγράφεται στὴν Ἐλληνικὴ καὶ Τουρκικὴ γλῶσσα, ἡ τότε κατάστασις τῶν Νήσων Αίγαίου.

Στὸ ημερολόγιο τοῦτο ποὺ εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ θέση στὴ διάθεσή μας ὁ φίλος κ. Ν. Καλλιγέρης, ἀφοῦ ἀναφερθοῦν οἱ χρηματίσαντες σουλτάνοι τῆς Τουρκίας μέχρι τοῦ τότε σουλτάνου Ἀβδούλ Χαμῆτ Χάν Β' καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες τῆς Εύρωπης καὶ ὁ σουλτάνος τοῦ Μαρόκου, διατίθενται ἀρκετὲς σελίδες γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῶν τίτλων καὶ ἀξιωμάτων καὶ τὴν Ἱεραρχία, τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν βαθμούχων, καθὼς καὶ τὰ παράσημα κ. ἄ. 'Αρχιζει ἡ περιγραφὴ τῆς Νομαρχίας 'Αρχιπελάγους, ἡ διποὺ περιελάμβανε ὅλα τὰ νησιά τοῦ Αίγαίου.

Νομάρχης 'Αρχιπελάγους εἶναι ὁ Ἀκίφ Πασᾶς μὲ βαθμὸν Μ. Βεζύρι καὶ ἀνώτατα παράσημα, 'Οσμανιέ καὶ Μετζητὶ ἀ' τάξεως (Μεγαλόσταυρος ὅπως θὰ λέγαμε :

Στὸ Νομαρχιακὸ Συμβούλιο, συμμετέχουν μόνο Χριστιανοὶ οἱ Γεώργ. Φαφαλίδης καὶ Κανελᾶς. 'Αναφέρονται καὶ αἱ ἄλλαι υπηρεσίαι καὶ συμβούλια.

«Υπηρετοῦν ἀκόμη οἱ ἔξης Ἑλληνες. Οἰκιάδης 'Εφένδης ἐπιθεωρητὴς τῆς δικαστικῆς ἔξουσίας μὲ ἀνώτατο τουρκικὸ παράσημο. 'Επίσης καὶ δυὸ διερμηνεῖς οἱ Βίκτωρ ἐφ. καὶ Ἰωάν. Κωνσταντινίδης καὶ μεταξὺ τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δυὸ — στὴν Κεντρικὴ Διεύθυνση τοῦ Νομοῦ — οἱ 'Αριστείδης καὶ Παναγιωτάκης ἐφ. «Ἄλλοι Ἑλληνες ὑπάλληλοι εἶναι: Δυὸ δικαστικοὶ, Γρηγόριος Μιλιάδης καὶ Ἰωάν. Πλουμίδης, στὸ τμῆμα Δημοσίων "Ἐργων διεύθυντὴς ὁ Τζέιμς 'Αριστάρχης καὶ οἱ μηχανικοὶ, Μπερέκητης, Σταμάτης, Γ. Γλύπτης καὶ Γεώργ. Λειωτης καὶ στὸ τυπογραφεῖο τῆς Νομαρχίας δύο τυπογράφοι "Ἐλληνες ἐπὶ 8 τοῦ διοίκησης προσωπικοῦ.

Τὸ Ταμεῖο 'Ορφανῶν μὲ Τούρκο διεύθυντὴ καὶ υποδιεύθυντὴ τὸν Νικόλαο Μάνδρα καὶ μέλη τοὺς Μιχαήλ Κούμπα, 'Αχμέτ Βέη καὶ Μπουρνάζο ἐφ.

Τὸ Δημαρχιακὸ συμβούλιο ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς Μαρίνο έφ. (Καμπούρης) πρόεδρος (Δήμαρχος), Χαλήμ Βέης Κουλαξιζάδές, Ζαφειράκης Βουρνάζος, Βασιλείος Ρουσέλλης Θεμιστοκλῆς Μαρίνος, 'Αντωνίος Κιαγιάς, Παν. Βασιλείου, Μιχαήλος Καρᾶς. Στὸ Προσωπικὸ τρεῖς εἶναι μόνο Τούρκοι, οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ "Ἐλληνες.

· Ο Νομὸς Λέσβου (Μυτιλήνης) περιγράφεται ως ἔξῆς: Διοικητής: Φαχρὴ Βέης μὲ βαθμὸν Βιλιᾶ (Βελῆ) καὶ παράσημο Μετζητὶ ἀ' τάξεως.

λήνης) περιγράφεται ως ἔξῆς:

Διοικητής: Φαχρὴ Βέης μὲ βαθμὸν Βιλιᾶ (Βελῆ) καὶ παράσημο Μετζητὶ ἀ' τάξεως.

Τὸ Συμβούλιο τῆς Διοικήσεως ('Ιδαρέ Μιτζίς) ὁ Διοικητής Πρόεδρος, ὁ Διευθύντης Δικαιοσύνης, ὁ Μουφτῆς 'Αβδούρ Ρεχήμ, ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίνος, ὁ λογοτέχνης Διοικήσεως 'Εδχέμ, καὶ αἱρετοὶ σύμβουλοι, οἱ πολῖτες, Μουσταφᾶ Βέης, Μεχμέτ, Μ. Κούμπας ἐφ. καὶ Σοφοκλῆς Μπουρνάζος ἐφ.

Στὴν Διοικηση ἀναφέρονται τὰ ἔξης Τμῆματα: Τὸ Λογιστικόν, τῆς Αλληλογραφίας, τὸ Δεφτέρι - Χακανή, τὸ Κτηματολόγιο, τὸ 'Εβκάφ (Βακούφ), τὸ Δασονομεῖο, οἱ Εἰσπράτορες, ή Χωροφυλακή, ή Αστυνομία, διποὺ μεταξὺ τῶν ἀστυνομικῶν ἀναφέρεται καὶ ὁ Σπύρος ('Αναγνώστου). «Ἄλλα Τμῆματα: Τὸ Πρωτοδικεῖο, τὸ Ποινικό, τὸ Εμποροδικεῖο, διποὺ Πρόεδρός των εἶναι Τούρκος δικαστικός, εἰς τὰ μέλη δὲ ἀναφέρονται καὶ οἱ Νικόλ. Κουρκουλῆς καὶ Γεώργιος Κούμπας, τὸ Τηλεγραφεῖο καὶ Ταχυδρομεῖο μὲ Τούρκους στὸ προσωπικό του καὶ μόνον ἔνα Χριστιανὸ τὸν

'Αντοάν, τὸ Φιλεκπαιδευτικὸ σωματεῖο ('Επιτροπή) δύο Τούρκοι, τὸ γεωργικό Συμβούλιο μὲ πρόεδρο τὸν Βασ. Μάνδρα καὶ μέλη Τούρκους κτηματίες καὶ ἀπὸ τοὺς "Ἑλληνες Χριστιανούς, τοὺς Χριστόφα Νουλέλη, Παναγ. Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνο 'Αδαλῆ.

Τὸ Ταμεῖο 'Ορφανῶν μὲ Τούρκο διεύθυντὴ καὶ υποδιεύθυντὴ τὸν Νικόλαο Μάνδρα καὶ μέλη τοὺς Μιχαήλ Κούμπα, 'Αχμέτ Βέη καὶ Μπουρνάζο ἐφ.

Τὸ Δημαρχιακὸ συμβούλιο

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Γ. Θωμαΐδη «Ο κλήρος του Κάμπου», «Ο κόκκινος γλάρος». Μυθιστορήματα. Εχω τώρα μπροστά μου τα δύο ταῦτα β.βλία του Θωμαΐδη, που άπέχουν χρονικά κι' από τη στιγμή που γράψω και μεταξύ τους — το πρώτο ογήκε στα 1951 και το άλλο στα 1953. Αυτό δωτόσσο μὲ βογθεῖ νὰ σχηματίσω μιὰ δλοκληρωμένη εἰκόνα τῆς πορείας του συγγραφέα. Και ἡ ἀνόδος εἶναι φανερή.

Ο Θωμαΐδης ἔχει μιὰ προσωπική, δικιά του, ἔκφραση. Ο κόσμος του εἶναι κοινός, γνωστός, πολυδιαβασμένος. Οι δασκανισμένοι ἄνθρωποι του χωριού καὶ τῇ πόλη, δπως τους ξέρουμε, δπως τους, συγαντήραμε σὲ τάσεις ἀλλες σελίδες. Ωτόσσο μὴ γνωμοτεῖ πώ, ο Θωμαΐδης ἀντιγράφει. Ή ἀνέλιξη του, μύθου, ή πλάση των χαρακτήρων, ή δράση, ή παρουσίαση τῶν ψυχολογικῶν στιγμῶν καὶ ἀναστατώσεων, ἔχουν κατι. ἴδια τυπο, φανερώνυμη μιὰ προσωπικότητα πὲ παλεύει νὰ ἔκφραστες περιγραφοντας ἀντικειμενικά γεγονότα. Κι' αὐτή τήν προσωπική ἔκφραση εἶναι που πρέπει νὰ τὴ συζητήσουμε.

Ο συγγραφέας ἔχει πολλὰ δικά του πράγματα γὰ πεῖ καὶ διατίσαι, ἔχει σχηματίσει ὠρισμένες εἰκόνες του κόσμου καὶ θέλει, τώρα που τις ἐπλασε μὲ τὴ ουγκίνησή του, νὰ τις δούμε κι' ἐμεῖς. Ακόμα διάζεται νὰ ἔξωτερικεύσει μιὰ πεῖρα που θέλει σεβαρώτερα προβλήματα, προβλήματα που ἀγγίζουν τὴν παριοχὴ τῆς μεταφυσικῆς, του προορισμοῦ των δικτων, τῆς μορίας. Όσο κι' ἀν τὰ θέματα, καὶ γενικώτερα ἡ ἀτμόσφαιρα, τῶν δύο βιβλίων φαίνονται νὰ εἶναι διαφορετικά, ὥστα στὸ δάκιος διακρίνεται καθαρὰ ὁ ἴδιος ἄνθρωπος.. Βέβαια, στὸν «Κόκκινο γλάρο» λειπει ἐκείνη ἡ τόσο συμπαθητικὰ εἰδυλλιακὴ χωριατικὴ ἀτμόσφαιρα, δρως κυριαρχεῖ καὶ στα δύο β.βλία γι' ἀντρώπινη ἀγωνία γιὰ τὴν χαρά κατω ἀπ' τὸν ἥλιο, ἔσιω καὶ γιὰ λίγες μικροχαρές.

Ἐκείνο πεῖ ἔποτελει τὸ ξεχωριστὸ γνώρισμα του Θωμαΐδη καὶ τὸ θελκτικώτερο, ίωι, στα διδιλία του εἶναι ἀκριβῶς οὐ. Η διασύνη του νὰ πεῖ πολλά, νὰ ἀδιάσει τὴν ψυχὴ του, νὰ τὰ πεῖ ὅλα. Δημιουργεῖται μιὰ ἀμεσότητα, ὁ ἀναγνωστὴς νοιώθει ουχιὰ κάπαιον δίπλα του νὰ τού πρατεῖ ἀπ' τὸ χέρι καὶ νὰ του δείχγει διαστικὰ τὴν ζωὴ μιὰς πόλης. Μιὰ ψυχολογικὴ περιγραφὴ διακρίπεται γιὰ νὰ προσφέρῃ ἐ.α. κομμάτια ζεστῆς δράσης, ἀκολούθει μιὰ λυρικὴ περιγραφὴ περίγυρου μὲ παράξενες παραμιστικές, παρεμβάλλεται ἔνα γεγονός χωρὶς συνέγεια καὶ προ-

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Ἀντιγράφουμε ἀπὸ τὴν ἔκθεση ἀπονομῆς τοῦ βραβείου τῶν 12 ποὺ βράβεψαν φέτος τὴ «Ζωὴ» τοῦ Τ. Χατζηαναγνώστου. Πρῶτα, γιὰ τὸ βραβεῖο Κώστα Ούρανη. Γρέ πει εὐθὺς ἀμέοως νὰ σημειώσω διὰ τοῦ ἔφετος ἡ παραγωγὴ τοῦ πεζού ἀφηγηματικοῦ λόγου ἦταν πολὺ πενιχρή, σὲ σημεῖο ποὺ τὰ μέλη τῆς δημάδας ἀντιμετώπισαν καὶ τὸ ἐνδεχόμενο νὰ μὴ ἀπονειμούν ἔφετος τὸ βραβεῖο σὲ κανένα βιβλίο. Ἐπεκρατησε δημως ἡ γνώμη γι' ἀπονεμηθῆ τὸ βραβεῖο στὸ σχετικά καλύτερο βιβλίο γιὰ νὰ ἔχηπεται θεῖο ὅκοπός τοῦ βραβείου, ποὺ εἶναι κυριώς ἡ ἐνθάρρυνση τῶν νεων συγγραφέων». Ή ἔκθεση αὐτὴ εἶναι γραμμένη ἀπ' τὸν Μ. Δ. Στασινόπουλο.

— «Τὸ σπίτι ταῦ ποιητῆ» εἶναι μιὰ ἀκδοτικὴ ἐστία τῶν φίλων τῆς γνωστῆς ἐπιθεωρήσεως «Ἐφημερίδα τῶν ποιητῶν». «Ηδη ἔγκαινιάζει τὰς ἀκδοσεις του μὲ πρώτον βιβλίον τὴν ποιητικὴν σύνθεσιν τοῦ γνωστοῦ ποιητοῦ κ. Ν. Παπᾶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἡμερολόγιον ἐνδὲ βαρβάρου», θὰ ἀκολουθήσουν δὲ τὰ βιβλία τοῦ Νίκου Τουτούντζακη, τῆς Ρίτας Μπούρη, Παντ. Τρωγάδη καὶ ἄλλων. «Τὸ ἡμερολόγιο ἐνδὲ βαρβάρου» τοῦ Νίκου Παππᾶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τέσσερα χωριστά κεφάλαια, ποὺ δημως ἔχουν μιὰν βαθύτερη ἐνδητα εἰς τὸν τόνον. «Ολόκληρον τὸ βιβλίο. δπως μᾶς πληροφορεῖ πάνω στὴ γῆ;»

Ν. Χιονίδη. «ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ». Η «Στιχουργική» (Μέρος πρώτο, καθιερωμένη ποίηση) τοῦ Ν. Χιονίδη ποὺ τυπώθηκε στὴν Λευκωσία τὸ 1955, εἶναι ἔνα περίφημο βιβλίο, καὶ λυποῦμαι ποὺ δὲν μπορῶ τώρα νχ μιήσω πλατύτερα γι' αὐτό. Γραμμένο μὲ προσοχὴ καὶ κέφι, δὲν περιορίζεται σὲ μιὰ ἔσρη μελέτη, ἀλλὰ προχωρεῖ σὲ γενικώτερη προβλήματα — σὲ γενικώτερα αἰσητικα προβλήματα — ἔτοι ποὺ γίνεται ἔνα ἐνδιαφέρον φιλολογικὸ κείμενο. «Ἐξ ἀλλου ἡ ἔξαγτη περιττικὴ μελέτη κάθε περίπτωσης πλουτίζει τὸ βιβλίο μὲ σφές σελίδες καὶ μὲ τὶς ἀπαραίτητες γνώσεις τὸν ἀναγνώσιη, καθὼς προσφέρονται ἀπὸ τὸν συγγραφέα ὑπέθυνα. Καὶ στὴν περίπτωση ποὺ προσωπικὰ δὲ συμφωνῶ μὲ τὶς γνῶσεις του, δὲν μπορῶ δημως νὰ μήν διολογήσω πῶς εἶναι πλουτισμένες μὲ παραδείγματα καὶ ἀποδείξεις. Ὅστε νὰ πρεβάλλουν σταθερὰ τὴν ἀποψή τους. δπως π.χ. γιὰ τὴν δισύλλογη δέσμονη διοικητική πούτιστα. Χριστός ἀνέστη μάτια μου ἐλα νὰ φιληθοῦμε καὶ σὰν σ' ἀρέστη ἡ ἀγάπη μου ἐλα νὰ κομηθοῦμε ἡ διανόλα νὰ τὰ ποῦμε. Φ.Δ.

δ ποιητῆς του μέσα στὴν πρώτη μεταπολεμικὴ δεκαετία καὶ εἶναι μιὰ συμφωνία τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου ἀνάμικη ἀπὸ σαρκασμό, ἀπόγνωση, λυρικὴ ἔξαρση καὶ δργή.

— Κυκλοφόρησε τὸ καινούργιο ποίημα τοῦ Γιάννη Ριστού «Ο ἀποχαιρετισμός». Τὸ ποίημα αὐτὸ ποὺ θεωρεῖται διὰ τοῦ ἀποτελεῖ τὴν πιδ ὑψηλὴ ποιητικὴ δημιουργία τοῦ Ριστού εἰν ' ὄφιερωμένο. στὸν ἥρωα τῆς Κύπρου, Γρηγόρη Αύξεντίου καὶ στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῶν Κυπρίων. Ο «Ἀποχαιρετισμός» κυκλοφόρησε ἀπ' τὸν ἀκδοτικὸ οἶκο «Κέδρος»

— Μὲ ἐπιτυχία ἔγινε στὴν Αἴθουσα Τελετῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ Γραμμάτων ἡ τελείη τῆς ἀπονομῆς τῶν ἐπαθλῶν τοῦ διαγωνισμοῦ δημιγματος, τὸν ὄποιον εἶχε προκηρύξει ἡ «Ἐνωσις Νέων Ελλήνων Λογοτεχνῶν». Μὲ διμιλητάς τὴν πρόεδρο Εἰρήνη Κορνηκάκη καὶ μὲ εἰοηγήτρια τὸ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Γιάννα Λήδα, Παρευρέθησαν, δ πρόεδρος τῆς Εθνικῆς Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνῶν Σιραμυριβήλη καὶ πελλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων. Τὸ βραβεῖο τῶν χιλιων δρχ. τὸ πήρε δ. Ν. Αγγελῆς μὲ τὸ διηγημά τοῦ «Τὸ ζαβό σκυλί». Τὸν πρώτο ἔπαινο ἡ «Αννα Καρότοη γιὰ τὸ διηγημά της «Κληρονόμοι» καὶ τὸν ζεύτερο δ. Τ. Χατζηαναγνώστου μὲ τὸ διηγημά του τὸ «Παραμύθι τῆς γιαγιάς». Εν τῷ μεταξὺ σήμερα καὶ ὥραν 5,30 μ.μ. εἰς τὴν Στέγην Καλῶν Τεχνῶν καὶ Γραμμάτων, Καραγεώργη Σερβίας 8, θὰ διενεργηθοῦν ἀρχαιρεσίαι τῆς Ενώσεως Νέων Ελλήνων Λογοτεχνῶν.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠ' ΤΗ 3Η ΣΕΛΙΔΑ

γαίν' στ' ἀκκλησᾶ. Γιὰ έκείνους ποὺ ἀργοῦν. «Κατὰ ποὺ μαρτυρεῖ γη φλάσκα μήδι φέτου λαμπρή μήδι τ' χρόν' Πασχά.

Γιὰ τοὺς δίκνους καὶ ὑπναράδες: «Καλός η νύπνους τὴν ούγη Γυμνός γη κώλους τὴν λαμπρή. (δηλ. δὲν ἔχει καινούρια ρούχα).

Καὶ τελειώνω τὰ λίγα μου αὐτὰ λαογραφικά γιὰ τὴ λαμπρή μὲ τὸν παρακάτω στίχο ποὺ ἵσως νὰ λέγεται ἀκόμα. Τότε ἦταν τὸ αστείο τῶν πανηγυρισμῶν: Χριστός ἀνέστη μάτια μου ἐλα νὰ φιληθοῦμε καὶ σὰν σ' ἀρέστη ἡ ἀγάπη μου ἐλα νὰ κομηθοῦμε ἡ διανόλα νὰ τὰ ποῦμε. Φ.Δ.